

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLLON VALVONTASUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI 2023

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto, siirtynyt Kemijärven kaupungin vastuulle 1.1.2023 alkaen.
Toiminta-alueen kunnat: Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski.

1. Eläinlääkäripalvelut

Vastaanottojen lukumäärä alueella on 3, Sallassa ja Kemijärvellä kahden eläinlääkärin vastaanottoja, Savukoskella yhden. Eläinlääkäreiden lukumäärä 5,6 htv. Alueella sijaistetaan joustavasti. Avustavaa henkilökuntaa on n. 1 htv:n verran, 2 henkilöä.

Kemijärven toisen viran viranhaltijoissa on ollut vaihtuvuutta ja viran täyttämässä ongelmia. Kesä 2023 mentiin vajaalla. Syyskuun alusta virkaan saatiin Kemijärvelle rekrytoitua kuitenkin sijainen, ja virka täytettyä 1.1.2024 alkaen. Sallan toista virkaa on hoidettu kolmen eri sijaisen toimesta ongelmitta tammikuusta marraskuun alkuun saakka, jolloin vakituinen viranhaltija palasi virkavapaalta. Palvelut on pystytty tarjoamaan kohtuullisessa ajassa. Palvelujen turvaamiseksi on tehty 2020 joulukuussa paikallinen sopimus kaksinkertaisista päivystyskorvauksista, kun mennään kuukaudesta 75 % vajaalla (alle 1/5) miehityksellä, ja sopimus sijaisille tarjottavista asunnoista ja matkakorvauksista tarvittaessa. 1.9.2023 alkaen on paikallisella sopimuksella maksettu päivystyskorvaukset normaalitilanteessakin 1,5-kertaisina. Lisäksi eläinlääkäreiden palkkoja nostettiin 1.1.23 alkaen veto- ja pitovoimatekijänä. Poropäivystyksen turvaamiseksi ja eläinlääkäreiden työssäjaksamisen varmistamiseksi on käyty neuvotteluja paliskuntien ja Paliskuntain yhdistyksen kanssa kesällä 2023, ja tehty syyskuussa 2023 uusi paikallinen sopimus viikonloppuerotusten korvaamiseksi lisälevolla tai hälytysrahalla. Alueen vastaanotoilla tarjotaan myös perustason ylittävää palvelua, mm. leikkauksia, hammashoitoja, ultraääni- ja röntgentutkimuksia sekä in house -laboriodiagnostiikkaa.

2. Eläinlääkäripäivystys

Päivystys on toiminut vuorokauden ympäri koko vuoden. Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestynyt alueella kohtuullisessa ajassa ja etäisyydellä. Päivystysalue kattaa maantieteellisesti Kemijärven, Pelkosenniemen, Sallan ja Savukosken kunnat ja alueella on keskitetty yhteydenottopalvelu numerossa 060019699. Harvan asutuksen ja pienen eläintiheyden vuoksi eriytettyä päivystystä ei ole katsottu tarpeelliseksi. Valvontaeläinlääkäri on ollut palkattuna päivystysrinkiin kesän vajetilanteessa. Päivystäviä eläinlääkäreitä on 3–5.

3. Maksut

Koko alueella on otettu käyttöön klinikkamaksut 1.2.2023. Maksut ovat porrasteiset: rokotuksista, kontrollikäynneistä 2,50 eur, peruskäynneistä 10 eur ja narkoosia vaativista toimenpiteistä 16 eur, päivystysaikaisista käynneistä aina 16 eur. Laitemaksuja peritään ultraäänilaitteen käytöstä 20 eur ja röntgenkuvauksesta 40 eur. Maksut sisältävät arvonlisäveron 24 %. Keskitetty yhteydenottopalvelu on maksullinen 1,19eur/min.

Alueella on käytössä subventiot hyötyeläinkäynneistä ja hevosten akuuteista sairastumisista päivystysaikaan.

4. Ostopalveluiden laadun arviointi

Alueella ei ole käytössä ostopalveluita.

5. Yksityiset eläinlääkäripalvelut

Alueella ei ole yksityistä palvelutarjontaa, eikä maakunnassa kauempana Rovaniemellä, Sodankylässä sekä Kuusamossa olevaa yksityistä palvelutarjontaa ole huomioitu mitenkään kunnan palveluiden mitoituksessa. Yksityiset ovat valtakunnallisen eläinlääkintähuollon valvontaohjelman mukaisia saavutettavuustavoitteita kauempana maantieteellisesti, niiden palvelukapasiteetti on rajallinen ja lisäksi ne pääsääntöisesti sulkevat ovensa iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä sekä muina loma-aikoina, jolloin alueen päivystäjät joutuvat huolehtimaan myös yksityisten klinikoiden potilaista. Sodankylän yksityinen vastaanotto on ollut kiinni loppuvuoden 2023.

6. Tuotantoeläinten terveydenhuoltopalvelut

Terveydenhuoltopalveluita on saatavilla alueen nautatiloille kysynnän mukaan. Terveydenhuoltosopimukset ovat eläinlääkärikohtaisia ja esimerkiksi lomien ja muiden poissaolojen aikana käynnin voi tehdä toinen eläinlääkäri. Poissaolon pitkittyessä sopimus uusitaan toisen eläinlääkärin kanssa. Terveydenhuoltokäynnit on pyritty järjestämään siten, että alueen muut eläinlääkärit hoitavat akuutit potilastapaukset päivinä, joille on terveydenhuoltokäyntejä sovittu, jotta terveydenhuoltoa tekevällä eläinlääkärillä on työrauha. Alueella ei ole yhtään eläinlääkäriä, jolla olisi Neuvo2020-valtuudet (valtion tukemaa terveydenhuoltoa).

7. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta

Alueella on 60 % valvontaeläinlääkärin virka. Virkaa on hoidettu ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana 50 %, jälkimmäisen aikana 60 %. Parityöskentely on mahdollistettu praktikoiden osallistumisella tarvittaessa työparina valvontakäynteihin, mikä lisää työturvallisuutta ja työssäjaksamista. Praktikot hoitavat myös akuutteja eläinsuojelutapauksia valvontaeläinlääkärin poissaolojen aikana. Valvontaeläinlääkärit ovat toimineet Lapin aluehallintoviraston työnohjauksessa.

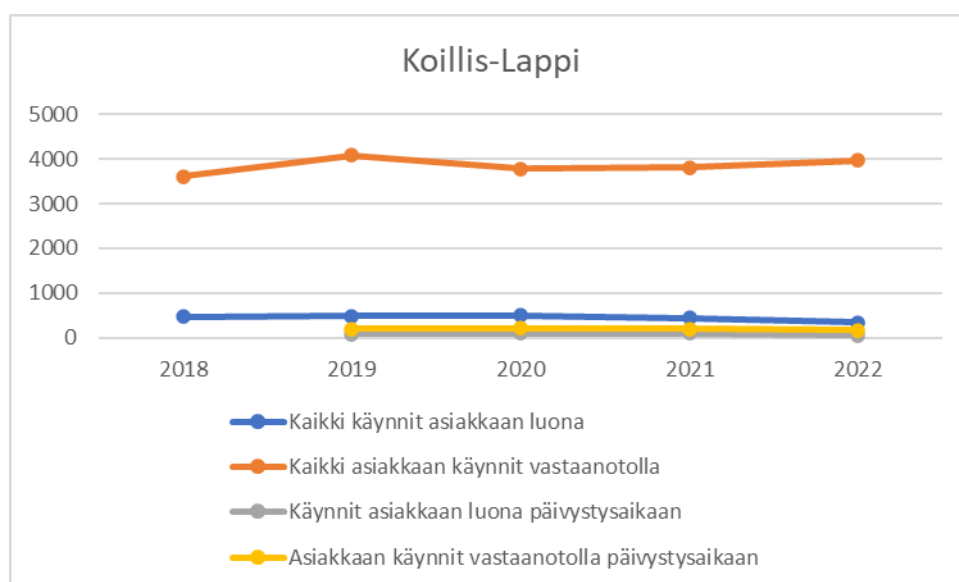
8. Pätevyyden ja osaamisen varmistaminen sekä valvontaeläinlääkäreiden perehtymisen tukeminen

Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman mukainen koulutustavoite täydennyskoulutuksesta (8 pv/hlö/vuosi) ei yksikössä ole jokaiselle viranhaltijalle toteutunut, mutta koulutuspäiviä on ollut keskimäärin 8,6 (48 pv/5,6 virkaa); määrää nostavat valvontaeläinlääkärin käymät 3 BTSF-kurssia (11 pv) ja esimiehen käymät Euroopan Neuvoston hyvän hallinnon johtamiskoulutukset (8 pv). Koulutusten toteutuminen edellyttää myös viranhaltijoiden omaa aktiivisuutta koulutuksiin hakeutumisessa. AVI:n koulutuksiin on osallistuttu mahdollisuuksien mukaan priorisoiden niitä ja myös valmiuseläinlääkärikoulutuksiin (valtion eläintautivalvonta ja -valmius) on pyritty osallistumaan. Eläinlääkäripäiville osallistui kaksi eläinlääkäriä. Työnantajan kustantamia webinaarikoulutuksia on ollut yksikössä 3 päivän verran. Yksikön eläinlääkäreille on myös pääsääntöisesti annettu palkallinen vapaa, mikäli ovat osallistuneet erilaisiin täydennyskoulutuksiin oma-aloitteisesti omalla kustannuksellaan. Omaehtoisia koulutuksia, joihin ei ole haettu vapaata, ei ole tilastoitu. Riittäviin koulutusmäärärahoihin ja resursseihin pitää kiinnittää erityishuomiota jatkossakin. Yksikössä on paikallinen sopimus ESAVS-kurssin kaltaisesta jatkokouluttautumisesta kaikille eläinlääkäreille, mikäli Kemijärven toisen viran rekrytointi onnistuu vuodeksi.

9. Eläinlääkäripalvelujen käytön tilastointi

	Lukumäärä 2023 (2022)	Muutos% 2022–2023
Virka-aika:		
Sairaskäynnit	296 (292)	+1,4 %
Terveysthuoltokäynnit	25 (25)	+0,0 %
Pieneläinvastaanottokäynnit	3450 (3792)	- 9,0 %
Päivystys:		
Sairaskäynnit	79 (48)	+64,6 %
Pieneläinvastaanottokäynnit	201 (175)	+14,9 %
Porojen loislääkitys	17 000 (18 987)	-10,5 %

Toteutuma 2018–2022 (Matti Ahon 2023 selvityksestä):

10. Valvontaeläinlääkäriin tilastot 2023

	2023	2022	Muutos%
Tapahtumia	85	60	+41,7 %
Joista päätöksiä	15	7	+114,3 %
Joista näytteenottoja	6	4	+ 50,0 %
Joista lausuntoja	2	2	+ 0,0 %
Tarkastuksia	59	45	+ 31,1 %
Joista eläinsuojelutarkastuksia:	47	37	+ 27,0 %

Valvontasuunnitelman mukaisia eläinsuojelutarkastuksia	11	11	+ 0,0 %
Uusintatarkastuksia	6	2	+ 200,0 %
Epäilyyn perustuvia eläinsuojelutarkastuksia	30	35	- 14,3 %
Tutkintapyyntöjä	3	1	+ 200,0 %
Vastaanotettuja eläinsuojeluilmoituksia	61	48	+ 27,1 %